

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Азизова Зарина Шавкатовна дар мавзуи “Муқоисаи вижагиҳои грамматикӣ зарбулмасал ва мақолҳо дар забонҳои англисӣ ва тоҷикӣ”, ки барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) пешниҳод шудааст.

Дар автореферати диссертатсияи ба тақриз пешниҳодгашта заминаҳои назариявии зарбулмасалу мақолҳо дар забонҳои англисӣ ва тоҷикӣ ва сохтори грамматикӣ онҳоро дар бар гирифта, дар он хусусиятҳои семантикӣ ва инчунин вижагиҳои морфологию синтаксисии зарбулмасалу мақолҳо дар ду забони муқоисашаванда баррасӣ шудааст.

Мақсади асосии диссертатсия дар муқоиса таҳқиқ намудани сохтори грамматикӣ зарбулмасал ва мақолҳои забонҳои англисӣ ва тоҷикӣ аз ҷиҳати морфологию синтаксисӣ, муайян намудани хусусиятҳои изоморфизм ва алломорфизм дар онҳо мебошад. Дар автореферати диссертатсия таҳлили хусусиятҳои зарбулмасалу мақолҳо ҳам дар забони тоҷикӣ ва ҳам дар забони англисӣ нишон дода шуда, мавқеи махсусро ишғол намудани онҳо ва инчунин дар забон дорои вазифаҳои муҳимми илмӣ доштани зарбулмасалу мақолҳо дар забонҳои муқоисашаванда махсус қайд гардидааст. Таҳлили сохтори морфологии зарбулмасалу мақолҳои забонҳои муқоисашаванда собит намуд, ки онҳо хусусияти хоси худро доранд ва дар онҳо қариб ҳамаи ҳиссаҳои нутқ истифода бурда мешаванд, ки фаровонтаринашон исм, сифат, шумора, зарфу феъл мебошанд. Инчунин, муаллиф гурӯҳҳои семантикӣ исм, сифат, зарф ва замонҳои асосии феълии дар зарбулмасалу мақолҳои истифодашуда муайян намудааст.

Диссертант дар муайян кардани сохтори синтаксисии зарбулмасалу мақолҳо кӯшиш ба харҷ додааст, ки истифодаи ҳамаи намудҳои ҷумларо ҳам аз рӯи мақсади гуфтор ва ҳам аз рӯи сохтор, ки дар фонди зарбулмасалу мақолҳои забонҳои англисӣ ва тоҷикӣ вохӯранд ба риштаи таҳлил кашида, хусусиятҳои изоморфизм ва алломорфизмро дар истифодаи онҳо нишон диҳад. Маводи назариявӣ ва амалии диссертатсия дар бартараф намудани мушкилоти мавриди назар барои муҳассилини тоҷик метавонад кӯмак расонад. Инчунин мавод, хулоса ва натиҷагириҳои диссертатсияи мазкурро метавон дар ҷараёни таҳия намудан ва хондани курсҳои лексионӣ доир ба типологияи муқоисавии забонҳо, фразеология ва грамматика мавриди истифода қарор дод,

билхоса натиҷаҳои тадқиқот дар факултети равияи забоншиносӣ ҳангоми тадриси курсҳои махсус барои донишҷӯён, магистрантҳо, докторантҳо (PhD) ва мутахассисон ҷиҳати навиштани корҳои хатми тахассусӣ, ҳамчунин, таҳияи китобҳои дарсӣ ва васоити дастурҳои таълимӣ истифода шаванд. Натиҷаҳои таҳқиқот барои ҳалли мушкилот ва масъалаҳои назариявӣ амалии самти забоншиносӣ кӯмак мерасонад. Диссертатсияи мазкур аз рӯйхати ихтисораҳо, муқаддима, се бобу ёздаҳ зербоб, хулоса, тавсияҳо оид ба истифодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқ, рӯйхати адабиёт, интишорот иборат мебошад.

Ҳар як бобу зербобҳо хуб ба расмият дароварда шудааст ва ҳам қисмати назариявӣ ва ҳам амалиро дар бар мегиранд. Ҷолиби қайд аст, ки диссертант тавонистааст аз уҳдаи навиштани рисола ва автореферат барояд.

Хулоса ва тавсияҳои, ки дар рисола оварда шудаанд, бо методологияи муносибати системавӣ, концепсияи илмӣ ташхиси лингвистӣ асоснок гардида, ба методҳои назариявӣ таҳқиқот таъя мекунанд.

Истифодаи мисолҳои диссертатсия ҳамчун воситаи аёнӣ дар курсҳои луғатшиносӣ, фразеология, назария ва амалияи тарҷума ҳам барои забони англисӣ ва ҳам барои забони тоҷикӣ аз манфиат холи нест. Дар хулосаи диссертатсия муҳаққиқ бардошти худро хеле муфассалу дақиқ ва равшану возеҳ ифода намудааст.

Саҳми шахсии диссертант дар таҳлили ҳамҷонибаи масъала; дар омӯзиши дурусти таҳқиқотҳои назариявӣ ва амалӣ, таҳлили маводу натиҷаҳои дар ҷараёни корҳои омӯзишӣ бадастомада; дар истифодаи маҷмуи усулҳо вобаста ба мавзӯ, мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот; дар ташкил ва баргузор кардани таҳқиқоти омӯзишӣ, тасдиқи амалии муқаррароти кори илмӣ дар раванди омӯзиш, таҳлили натиҷаҳо ва коркарди маълумот, дар таҳия ва нашри мақолаҳои илмӣ, иштирок дар чорабиниҳои илмӣ, ҷамъбасти натиҷаҳои бадастомада ва дар коркарди таҳқиқоти диссертатсионӣ зуҳур меёбад.

Автореферати диссертатсияи Азизова Зарина пурмазмун ва аз мисолҳои исботкунанда ғанӣ мебошад ва пурра мазмун ва мундариҷаи диссертатсияро инъикос менамояд. Вале бо вучуди комёбиҳо дар фишурда баъзе нуқсонҳо ба назар мерасанд:

1. Тарҷумаи баъзеи ҷумлаҳо на он қадар саҳеҳ ҳастанд.
2. Дар автореферати диссертатсия камбудии техникӣ дида мешавад;

Нуқсонҳои майда-чуйдаи техникӣ ба осонӣ баргараф карда мешаванд ва ба ҳеҷ вачҳ арзиши илмӣ ин корро паст намекунанд.

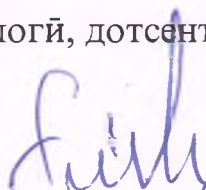
Умуман, таҳқиқот дар сатҳи зарурии илмӣ сураат гирифтааст. Муаллиф дониши хуби худро оид ба хуб донишани маводҳо ва адабиётҳои илмӣ нишон дода тавонистааст.

Наشري мақолаҳои илмӣ ва баромадҳо дар конфронсҳо гувоҳӣ медиҳад, ки Азизова Зарина Шавкатовна муҳаққиқи баркамолӣ илмӣ мебошад.

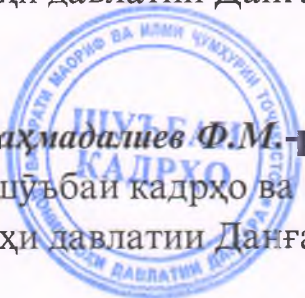
Ҳамин тариқ, автореферати диссертатсияи Азизова Зарина Шавкатовна дар мавзӯи “Муқоисаи вижагиҳои грамматикӣ зарбулмасал ва мақолҳо дар забонҳои англисӣ ва тоҷикӣ” ба талаботи бандҳои 31-33 - и Тартиби додани дараҷаи илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ гардидааст, ҷавобгу мебошад ва муаллифи он сазовори дараҷаи илмӣ номзади илм аз рӯи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) мебошад.

Муқарриз: Номзади илмҳои филологӣ, дотсенти
кафедраи забонҳои хориҷии
Донишгоҳи давлатии Данғара

**Маҳмадалиев Фаррух
Муродалиевич**

Имзои Маҳмадалиев Ф.М. –ро тасдиқ мекунам.
Мудири шӯъбаи кадрҳо ва корҳои махсуси
Донишгоҳи давлатии Данғара

**Тоирзода Сухроб
Тоир**

Суроға: 735320, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
вилояти Хатлон, ноҳияи Данғара, кучаи Марказӣ, 25

E-mail: dddangara_2013@mail.ru

Тел: (+992 8 33 12) 2 28 06;

Тел. моб: (+992) 882083578.

02.01.2024